

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Drága az élet!

Debrecen, augusztus 22.

A régi jó időkben, mikor a nemzetek folytonos háboruszkodásban éltek egymás ellen, még igen olcsó volt az élet. Egy pár tizezer emberrel több vagy kevesebb, meg se kottyant az évi statisztikában, melyet akkoriban nem is vezettek. Manapság, épen megfordítva nagyon. Sok az ember, ellentétben a régi időkkel, mikor a népesség kisebb volt és drága az élet. Semmiféle háboruskodás, forradalom, avagy nagyobb betegség nem tizedeli meg az emberiséget s az elszaporodik, olyannyira, hogy rövidesen nem is lesz hely már a földkereken, ahol egymástól elférjenek.

S mert ilyen sokan vagyunk, s ilyen nagy tömegben igyekszünk a világ rendjén segíteni, javítani, épen azért drágább és drágább lesz az élet s avval egyidőben nehezül meg a létfenntartás.

Ma egyebet sem hallunk, mint lakásuzsorát, élelmiszeruzsorát stb.,

mert a laikus közönség azt hiszi, hogy a háziurak, az élelmiszerszállítók uzsoráskodnak feleikkel s nem tudják, hogy a nagy szaporodású emberek fogyasztása nagyobb lévén s konjunkturák ugy alakulnak, hogy nagy keresletnél a kínálat árai emelkednek, önkéntelenül, minden uzsoráskodás nélküli szándéktól mentesen.

Ha elgondoljuk, hogy nekünk olyan földbirtokunk van, amely jó nagy terület keretében az egyedüli, amely termőképes s hozadéka van s elgondoljuk, hogy ennek az egyetlen birtoknak kell, nagy határon nagy csomó embert élelmezéssel ellátnia, akkor mindjárt reájövünk arra, hogy az élelmiszertermelők, erről a birtokunkról azoknak a konyhájába fog vándorolni, akik azt jobban megfizetik. Így tehát ami birtokunk termelvényei, lassan és önkéntelenül többet érnek, vagyis drágában adódnak el, mert hiszen mi is annak fogjuk azt odaadni, aki a legtöbbet kínálja. S így megindul a verseny a mi termelvényeinkért s

egyik többet fog kínálni érte, mint a másik. Végeredményben, pedig az általunk termelt élelmi szerek horribilis magas árakat fognak elérni, annélkül, hogy mi valamivel is hozzájárultunk volna ahhoz, hogy azok ára felmenjen, avagy uzsoráskodási szempontból, emeltük volna az árakat. Önkéntelenül, szinte önmagától ment fel azok ára, a körülmények, a kedvező konjunkturák beállásától.

Igy van ez mostanság minden-nél. Nem a háztulajdonosok uzsoráskodnak a lakásokkal, nem az élelmiszerszállítók, élelmiszertermelők emelik az árakat, hanem az élelmezők ezek után nagyobb, mint a kínálat s így természetesen, maguk a fogyasztók kellnek versenyre egymás ellen s emelik fel az elsőrendű szükségletek árát.

Tehát nem a mérhetetlen drágaságban rejlik a nehéz életnek titka, hanem abban, hogy ime már évek óta semmivel sem vittük előbbre keresetünk emelésének lehetőségét.

Stagnálunk, állunk a kereseti források felfedésében. Mindenki, mint

Urváry Terka.

Irta: Ady Endre.

Az én kis falumban a kantusos gyermekek is úgy ismerik a Tilala-tavat, mint akár a Pókotát. A Pókotában azonban kender szokott áztatni öt falu népe, s a Tilalában álmokat áztatnak. A Tilala-tó félig kitalálás, félig lehetetlen valóság, de mindenképpen szép, bolond, nagy tó. Ugy keletkezett, hogy egy gazdag, falusi embernek suta, rossz beszédű fia született egyszer. Mikor ebből a fiúból iskolásgyermekek lett, megkérdezte tőle szeretettel a tanító:

— Nos, Akos, azt beszélik rólad, hogy te nem is tudsz jól beszélni. Mondj valamit, valami okosat, értelmeset, hadd örüljünk én, az apád, az anyád és a kis társaid. Akos fölfújta az ő kis buta arcát, könyesre dagasztotta a nagy, hideg szemét, s ezt mondta:

— Tilala, tilala, tilala, tilala, tó, tó, tó, tó.

Mindenki röhögött az iskolában a tanítón kívül, s azóta a Tilala olyan igazi szó, akár a Pókota.

Igy keletkezett a Tilala-szó, amelyről mi, gyermekek, mikor beszélünk, tréfásan beszélünk.

Labdázáskor, tavasz idején, a Falurétjén, például mondta az egyik fiú, talán Urváry Bence:

— Tilala, tilala, tilala, tilala, tó, tó, tó, tó.

Nagy röhögés támadt erre, mert hiszen a gyermek a leggonoszabb állatok közül való állat. Bence után jöttek azonban erősebb fantáziájú, s érett, belsejükben szomorú, sokat halló és tudós paraszt fiúk. Ezek már másképpen beszéltek, s egyenesen Urváry Bence felé fordultak a kis, pimasz, maszatos arcaikkal:

— Miért csufolod te Bodor Ákost, mondd, miért csufolod te Bodor Ákost, Urváry Bence?

Ezek a kiméletes fiúk voltak. de nem mindegyik fiú volt kiméletes és olyik tulment a határon:

— No, mondd meg Urváry Bence, ebbe a Tilala-tóba fogják dobni a Terka gyermekét is?

Igazi gyermeki gonoszság volt e kérdés, mert az egész falu beszélte, hogy Urváry Terkát szégyen érte. Borzasztó szenzáció volt ám ez a mi kis falunkban, ahol régi, nemesi udvarházak embermaradékaik nyomorognak, de gögősen.

Ezek az elgázolt, elsenyvedt, elmezitlábosodott, elhullott emberek az ő lealáztottságukban mindent szigorubban néznek. Ők, ezek, az ő nyomorúságukban kevélykedve táplálják magukat régi, uri, nemes elődeik emlékezeteivel. Mindenre ráviszi már őket a nyomorúság, cselédsorsra, leányaik eladására, de megtartják az uri formát. Az uri formát, amelyhez nekik már csak emlékek által és révén van — ha ugyan van — egy kis közük. Az uri formát, mely ellen titokban szabad, lehet véteni, de az egész világ előtt szörnyűség.

Urváry Bence sirva ment haza egy vasárnap délutánján a falu rétjéről s utánakiabáltak fiúk és leányok:

— Tilala, tilala, tilala, tilala, tó, tó, tó, tó.

— Urváry Bence, mondd, meg fogod-e mutatni Terkának, hogy merre van a Tilala-tó?

— Urváry Bence, hallod, tilala, tilala, tilala, tó, tó, tó?

— Azt üzenjük Terkának, ne menjen a Pókotára, mert a Pókota nyílt hely. Menjen ő az Ákos tavára, a Tilala-tóra, mondd meg neki, Bence, oda menjen.

Legszolidabb alapon álló elsőrendű új óras, ékszerüzlet és műhely

Sándor Ármin

Prima brilliántok
Preciz órák
Gazdag ezüst raktár

!!

DEBRECEN, Piac-u. 41. sz.
(Dréher sörösarnok mellett.)

Eddig nem létezett olcsó árak!

a kocsi elé fogott ló, halad az orra után, jajgat, sopánkodik az élet drágasága ellen s ott próbálkozik a teher megkönnyítésén, ahol fizikai lehetetlenség azon változtatni. Mert hiába jajgatunk, hiába kesergünk az elsőrendű szükségletek magas árán, azok dacára minden keservünknek egy fillérrel sem fognak lejjebb szállani, sőt amint a viszonyok mutatják, még emelkedő tendenciában leledznek. A másik oldalon van a segítség. A jövedelmek szaporításában.

De ennek a titkán senki sem törí a fejét, senki sem igyekszik gyarapítani azt a kis keresetet, mely immár tiz esztendő óta nem változott, míg a megélhetésre szükségelt cikkek ezen idő alatt majd kétszeres árra emelkedtek.

Az bizonyos, hogy sokkal nehezebb annak nyitjára jutni, miképen lehetne jövedelmeinket szaporítani, mint azon sopánkodni egyre, miképen lehetne az igen drága életet lejjebb szállítani. De ami könnyebb, az még nem vezet esetleg sikerre s épen azért kell nekünk a helyes utat megmutatni, ahonnan a javulás, a könnyebbedés beállhat. Ha majd lesznek, akik a mi tanácsunkat megfogadják s ahelyet, hogy örökké sopánkodnának, az eke szarvát keményebben markolják meg s a gazdaságot is észszerűbben művelik, keresetüket szaporítják, akkor meg fog szünni az az örökös és céltalan sopánkodás az élet drágasága felett s mindenki azt kárhoztatja legfőleg, hogy a mai viszonyokhoz mérten keveset keres. (F. É.)

A horvát tartománygyűlést feloszlatták. A horvát tartománygyűlést ma délelőtt királyi kéziratral feloszlatták. Az új választásokon már az új választási rendet fogják foganatosítani, amelynek értelmében minden tizenöt koronát fizető horvát honpolgár aktív választójoggal bír. A tartománygyűlés termében majdnem teljes számban jöttek össze a képviselők. Várták a bán megjelenését. Háromnegyed tizenegy órakor küldöttség hívta meg a bán a gyűlésbe, hol baldachin alatt, feltett kalppal olvasta fel a királyi kéziratot. A kézirat megelégedéssel szól a múlt ülés munkájáról, de szükségesnek tartja a feloszlást a tartománygyűlés egy részének a kormánnyal szemben tanúsított magatartásának megváltozása miatt. A királyi kézirat felolvasása után a Te-Deumon vettek részt a tartománygyűlés tagjai, aztán pedig visszatérve, hitelesítették a jegyzőkönyvet.

— A román kereskedelmi szerződés. A román kereskedelmi szerződésre vonatkozó ratifikációs okmányokat Ausztria és Magyarország, továbbá Románia képviselői kicserélték s ezzel a szeptember 1-én életbe lépő kereskedelmi szerződésre vonatkozó utolsó formalitás is megtörtént.

Emelkedik a pótdadó.

A város jövő évi költségvetése.

— augusztus 22.

Haladunk, fejlődünk még pedig rohamosan — ezt mutatja legalább a pótdadó emelkedése. Ebben az esztendőben még csak 20,5 százalék volt a pótdadó s a jövő évben már jóval felül lesz a harminc százalékon. Teljes tizenöt perccel fog emelkedni az adó. Ha így haladunk, nemsokára elérjük a többi nagy városokat s ha másban nem is tudunk velük versenyezni, legalább a pótdadó magasságát illetőleg versenyezni fogunk. Így legalább elér-

jük azt a célt, hogy nem fognak ránk irigykedni versenyző városaink tulajdonságát pótdadónk miatt. Egy azonban óhajtandó, nevezetesen az, hogy a rohamos adóemelkedéssel egyenes arányban álljon városunk rohamos fejlődése.

Roncsik Lajos főszámvevő elkészítette már a jövő év költségvetését s azt beterjesztette a tanácshoz. Az előirányzat szerint:

Rendes bevétel 2,845.811 K 61 fillér.
Redkiv. „ 381.600 K

A bevételekkel szemben a kiadások a következők:

Rendes kiadás 3,212.162 K 79 fillér.
Rendkiv. „ 482.313 K 41 „

A bevételek és kiadások közötti differencia 467,061 korona 59 fillér, amely 35,5 százalék pótdával lesz fedezendő.

A tanács mai ülésén foglalkozott a költségelőiránnyal s kiadta azt a felügyelő, gazdasági, továbbá a jog- és pénzügyi bizottságoknak tárgyalás és javaslatlétellel végett.

EGYHÁZ.

Az unitáriusok ünnepe. Kolozsvárról jelentik: A magyar unitárius egyház tegnap ünnepelte Dávid Ferenc, a magyar unitárius egyház megalapítója születésének 400-ik évfordulóját. Az ünnepélyen, mely az unitárius templomban folyt le, az unitárius egyházak küldöttségein kívül Angliából és Amerikából 107-en jelentek meg. A vallás- és közoktatásügyi minisztert Eszterházy Kálmán gróf főispán képviselte. A díszkozyülés előtt a zsinati főtanács hódoló feliratot küldött a királyhoz születésének 80-ik évfordulója alkalmából. A Dávid Ferenc-ünnep a templomban

A Tilala-tóról ezután, mi gyermekek, csak úgy beszélünk, mint egy csufos, kiámodott kenyszerűségről. A Pókota az más, ott nyáron s ősz felé kendent áztatnak, később pedig, mi puskás urfélék, odajárunk vadruca lesre. De mi lesz Terkával, Urváry Terkával, az Urváry Bence néjével? Ez bennünket, nyugtalan, rossz, gonosz gyermekeket különösen nyugtalanított és gonoszított.

Hiszen nem beszéltek előttünk szüleink s az öregek nyiltan, de mi többet tudunk, mint ők. Mit tudunk, hogy Terka nagy bajban van, azt is tudtuk, hogy Terkát az ifjú tanító eszabította el. Mindehhez a sok tudáshoz, belátáshoz csak egy kis megértés kellett volna, de hiszen mi gyermekek és gonoszak voltunk.

Egyszer csak esendörök jöttek váratlanul a faluba, akik névtelen levelekben följelentéseket kaptak. A esendörök szigorú legényekként ki és meghallgatták mindazokat, akik Terkáról, Urváry Terkáról, tudtak valamit.

Erre egy új jelszó adatott ki s erről, mi, gyermekek is, szomorúan tudomást vettünk. Az új jelszó az volt, hogy Terka magyar leány, egy oláhos faluban, tehát Terkát kimélni kell. Ezenföül kimélni kell a tanítót, a

falut, a magyarságot, a fajtánk becsületét és a többi.

Legkevesebb szó esett eközben a Tilala-tóról, a Bodor Ákos hülye, kitalált taváról. A Tilala-tóról, mely alapjában a legnagyobb szerepet játszott itt, hogy színészi nyelven szóljunk. Vítették, vitték a kendent áztatni a Pókotába, de az egész falu a Tilala-tóra gondolt. A esendörök mindenkit kihallgattak, amint az nekik kutya- és magyar kötelességük volt. De roppant nehezen mentek bele olyan kérdésekbe, mint például a Tilala-tó. A esendörök nem akarták elismerni, hogy más tó is legyen, és nagyobb legyen mint a Pókota. Még minket is gyermekeket, vallattak és erősen vallattak a Terka miatt jött esendörök:

— Hallottak valami olyast, mintha Urváry Terka jól lett volna a tanítóval?

— Mi semmit se tudunk, mi semmit se fogunk tudni és — vége.

Sértett bennünket a esendörök nagy hivatalossága, bátorsága és talán, mindennél jobban a Tilala-tó megcsufolása.

Eljött az ideje a Tilala-tónak, Terkának és mindennek, ami nagy dolog. A esendörök után bírósági, szolid uri emberek jöt-

tek, akik a Terka gyermekét keresték. Ekkor már mi gyermekek is félelemben estünk, s különösen féltettük a tanítót, aki közben előttünk gyönyörű óriássá fejlődött.

Csendőrség, bíróság dolgozott ezután az ügyön, az Ákos, a Tilala-tó, a Terka és mindannyiunk ügyén. A nagy, komor valószínűságtól mi gyermekek is elszédültünk, megselezidültünk. Egyszerre csak valamennyien azt kezdtük hirdetni, hogy a Pókota mellett van egy más tó is: a Tilala-tó.

Nagy lecke volt ez, s a tanító nem tanított bennünket erre, s ilyenre, hogy kétféle tó van, az egyik a Pókota, ahova kendent visznek áztatni, s a másik az Ákos tava, a Tilala-tó. A Tilala-tó, amelybe kendent nem áztatnak, de ahova mindenki kerül, aki a Pókotába nem kerülhet.

Az lett belőle, hogy Urváry Terka belehalt a szégyenbe, s eltemették, mint faluban szokás, fehér leányként. Csak a Tilala-tó maradt meg, mert a Pókota már két év óta kiszáradt. Akinek előlmi való szégyene van, jöjjön ide, a Tilala-tóba. Urváry Terka belehalt, de az élet különb, mint Urváry Terka, avagy én, te, ő. Az élet egy nagy Tilala-tó és daloljunk: tilala, tilala, tilala.

Uj iskolai könyv-, papir- és írószer kereskedés a Városháza épületében.

CSILLAG ARTHUR

Az összes intézetekben használt iskolai könyvek, író- és rajzszerek a legjutányosabb árakon.

Telefon 317.

Telefon 317.

HAMBURG SALAMON

bőrönd- és koffergyáros.

DEBRECEN, Piac-u. 47.

Készít min denemű utazó bőrönd és koffereket. Javításokat elfogad. Kész kofferek raktáron kaphatók a legolcsóbb árak mellett.

délelőtt 9 órakor kezdődött Ferencz József püspök, báró Petrichevich Horváth Kálmán, Fekete Gábor főgondnok elnöklésével. Egyházi ének nyitotta meg a gyűlést, mely után Ferencz József unitárius püspök magyar nyelven márt mondott. Báró Petrichevich Horváth Kálmán nyitotta meg az ünnepélyt, ékes szavakkal méltatva Dávid Ferenc tiszteletreméltó emlékezetét. Melegen üdvözölte a kormány képviselőjét, az angol és amerikai vendégeit, valamint a hívőket. Majd Kozma Ferenc, a Magyar Tudományos Akadémia tagja Dávid Ferenc és kora címmel tartott felolvasást. Ezután az üdvözlések következtek.

Az angolok nevében Harrison James beszélt, majd az amerikai unitáriusok nevében St. John E., az amerikai univerzalista egyház képviselője dr. Perkins Frigyes, utána pedig dr. Summerbell lelkész (Ohio) szóltak. Magyar részről Popoly József, az erdélyi ref. egyház nevében nagyhatású, szeretettel teljes beszédet mondott. Hasonló tetszés mellett beszélt Dianiska Frigyes ág. ev. lelkész az erdélyi ág. ev. püspök nevében, Fekete Nagy Béla h. polgármester Kolozsvár város nevében, Egerházy Lajos Torda városa, Farkas Lajos a róm. kath. egyház nevében, Barabás Samu ref. lelkész, a kolozsvári ref. egyház nevében. Nagyhatású volt Udránszky László egyetemi rektor beszéde, aki Dávid Ferencet, mint a XVI. század felvilágosodott, szabad gondolkodóját méltatta. Ezután felolvasták az üdvözlő táviratokat, mire Fekete Gábor főgondnok a diszgyűlést bezárta. Délben 300 terítékű lakoma volt, amelyen Ferencz József püspök a király, báró Petrichevich Horvát Kálmán a kormányt köszöntötte fel. Délután 6 órakor a Dávid Ferenc egyetel diszgyűlést tartott.

Gönczy Pál szobra Hajduszoboszlón.

A szeptember 4-iki ünnep műsora.
— augusztus 22.

Több ízben jelentettük már, hogy Hajduszoboszló városa a megyei tanítók Gönczy-egyesületével karöltve fényes ünnepségek közepette leplezi le nagyevű fiának szobrát. Az ünnepségek részletes műsora a következő:

I. Diszgyűlés: (XVIII. évi rendkívüli, III. vándorgyűlés)

1910. szeptember 4-én d. e. 10 órakor, a hajduszoboszlói magy. kir. állami polgári iskola tornatermében. Tárgyak: Elnöki megnyitó (küldöttségek üdvözlése). Tisztelettel kérjük, hogy a diszgyűlésen képviselőleg vagy testületileg megjelent küldöttségeket az elnöknel (Debrecen, Burgundia u. 1. sz.) a gyűlést megelőzőleg legalább 1 nappal megnevezni méltóztassák. Gönczy Pál emlékezete. Simon Károly egyesületi alelnök emlékbeszéde. Emlékezés Gönczy Pálról. Előadja: Csánky Viktor Hajdumegye kir. tanfelügyelője. Visszaemlékezés Gönczy Pál zeleméri nevelői eljárására. Elmondja az öreg Udvarhelyi József, a Gönczy Pál zeleméri egykori tanítványa. A közgyűlés berekesztése. Debrecen, 1910 augusztus 15. Hazafias tisztelettel: Csurka István, a Gönczy egyesület elnöke. Tassy Miklós, a Gönczy egyesület titkára. Tudnivalók. Indulás Debrecenből: szeptember 4-én d. e. 8 óra 57 perckor. Megérkezés Hajduszoboszlóra d. e. 9 óra 20 perckor; P.-Ladány felől 8 óra 4 perckor, Budapest felől háromnegyed 12 órakor. Bevonulás az áll. polgári iskola tornatermében 10 órakor kezdődő gyűlésre. — A diszgyűlés után az egész ünnepközösség a leleplezendő szoborhoz vonul.

II. Szoborleleplezés.

1. Hymnus. Éneki: a szoboszlói dal-egylet Tóth Lajos karnagy vezetése mellett. 2. Beszéd. Tartja Csurka István, a Gönczy-egylet elnöke. Beszédje közben a lepel lehulván, a szobrot az egyesület nevében megkoszorozza. 3. A szobrot átveszi: G. Tóth János H.-Szoboszló r. t. város polgármestere. 4. Alkalmi költemény. Irta: dr. Lampérth Géza. Előadja: Mocsári László néptanító. 5. A volt tanítványok nevében a szobrot megkoszorozza: Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő. 6. Alkalmi ének. Előadja: a hajduszoboszlói dal-egylet, Tóth Lajos karnagy vezetése mellett.

Ünnepély végeztével fél 2 órakor közeled a „Bika“ vendéglő összes termeiben. Egy teríték ára: 4 kor. Ebédjegyekre vonatkozólag Hajduszoboszló város polgármesterei hivatala intézkedik. Ide, vagy a Gönczy egyel. elnökéhez jelentendő be a diszgyűlésen való részvétel, lehetőleg pár nappal előbb. Este 8 órakor hangverseny a „Bika“ nagytermében.

III. Hangverseny.

Műsor: Nyitány. Előadja: Rácz Károly és fia zenekara (Debrecen). 1. Esti nyugalon: Hammától. Előadja: a Debreceni Dal-egylet. 2. Monológ. Előadja: Vass Jolán urhölgy (Debrecen). 3. Dalok. Előadja: Nagy András, Rácz Károly és fia zenekisérete mellett. 4. Finn dalok: a) Bölcsődal. b) Tengerész a szénégetők között. Selim Palmgröntöl; átdolgozta: Hackl N. Lajos. Előadja: a Debreceni Dalegylet. 5. Hegedűszóló. Előadja: Piribauer Ferenc ur (Debrecen). 6. Költemények. Felolvassa: dr. Lampérth Géza ur (Budapest). 7. Kuruc dalok, Székácsból. Előadja: a Debreceni Dalegylet. Kezdete este 8 és fél órakor. Belépti díj. Személy-jegy 2 kor. Család-jegy — 3 személyre — 5 korona. A tiszta jövedelem a Gönczy-szoboralapot és a Gönczy tanítói internátust illeti. Műsor után tánc.

Fiume, augusztus 22.

A tengerészeti hatóságnál ma értekezletet tartottak, amelyen a városi tanács és kórház, a susaki kerületi hatóság, a révhivatal, a tengerészeti hatóság képviselői és a hatósági orvosok vettek részt. Az értekezleten elhatározták, hogy a délolaszországi kolerajárvány miatt életbeléptetik az 1903. évi párisi nemzetközi egészségügyi konferencia határozatát, mely szerint szigorú gondoskodás történik minden járványos vidékről érkező hajó és személyzete szigorú orvosi vizsgálatáról.

A M. Á. V. megtette az előkészületeket a kolera behurcolásának megakadályozására. Az óvintézkedések megbeszélése végett Geduly Gyula máv. igazgató és Tótfalussy főorvos az Abbaziában tartózkodó Stettina József államtitkárt fölkeresték és ott részletesen megállapították azokat az intézkedéseket, amelyeket a Máv. igazgatóságának sürgősen el kell rendelnie a kolera behurcolásának megakadályozása ellen. A Máv. igazgatósága intézkedett is.

Odessza, augusztus 22,

Minden erőfeszítés ellenére a pestis terjedését nem tudják megakadályozni. Az egészségügyi intézkedések szegénytelenül tökéletlenek. Az ország két harmadrésében sohasem látnak orvost.

A férj boszuja.

Keresd az asszonyt.

— augusztus 22.

Ötödik napja immár, hogy a szegény, kenyérkereső férjet elvonta hazulról a halványpiros cédula, öt napja már, hogy izzadva fáradva cipelte a harmincöt egynéhány kilós rüsztingot — mert így követeli ezt a fennálló rend, mely a katonaság fenntartásában látja az állami élet zavartalan folyását. Dolgozik, izzad, tűr és szenved a hadfi hazájáért, polgártársaiért, családjáért, önmagáért igyekszik leróni a hazafias kötelességet, hogy majd azután csendben, békében folytassa az ő kicsinyke körében az életet.

Ötödik napja lépdelt a szakaszban Varga Sándor hajduböszörményi közhonvéd, minden új napon számontartva azt, hogy hány napig kell még a robotnál is keményebb munkát végeznie. Már csak harminc nap volt hátra, amikor újra folytathatta volna eleddig zavartalan családi életét. De jaj, keresztülhuzta számításait az asszony, a bűnös asszony, aki férje távollétében idegen ajkót esékolt. A mit sem sejtő férj ma hazament rövid egy napi szabadságra s ott találta az asszonyt az idegen ölelő karok között. Jaj volt a csábító-nak, a megcsalt katona-férj markolatig döfte szívébe a halálosztó oldalfegyvert.

A dráma részletei a következők:

Nemrégiben nősült Varga Sándor hajduböszörményi fiatal gazda. Egy igen szem-

Csak rövid ideig!

Az üzlet áthelyezése miatt
végeladás férfi, női- és
gyermekcipőkben, kalap-
és férfi-divat cikkekben.
Minden, áron alul adatik el.

Glück Ede

a Kistemplommal szemben, Barak.

Nyomul a kolera közelebb, közelebb.

Nap-nap után nagyobb veszélyvel fenyeget bennünket az Orosz-és Olaszországot tizedelő veszedelem. Egy Rómából kapott táviratunk szerint a legutóbbi huszonnégy órában Traniban kilenc újabb koleraesetet konstataáltak, melyek közül kettő halálos kimenetelű volt. Andriában egy ember koleraesetben meghalt. Barlettában három koleraeset történt egy halálos kimenetellel. Bariban, Bittontóban, Biscegliesben újabb koleraeset nem történt.

?! Hajnalba, hajnal előtt !?

Női kiszolgálás!

Korhely leves!

Pálmakert!

revaló, csinos leányt vett feleségül. A házasságuk jóideig boldog volt, azonban pár hónap óta a viszony megváltozott a férj és feleség között. Az asszony ugyanis sokat kacskintott jobbra-balra, míg vegre egy Laczák Imre nevű tagbaszakadt legényen akadt meg a tekintete. Varga Sándorné és Laczák között a barátság szerelemmé fejlődött, sőt az utóbbi időben a lehető legbensőbb viszony keletkezett köztük.

A férj azonban valamit sejtett a kezdődő viszonyról s amikor be kellett vonulnia a hó 16-án fegyvergyakorlatra, megbizta két jó barátját, hogy vigyázzanak a feleségére és Laczák Imrere. Ha látnak valamit, közölik vele.

Igy is történt. Varga Sándor eltávazása napjának éjszakáján a férj jogaiba lépett a szerető, Laczák Imre. Napokon át így ment a dolog. Laczák reggeltől nem késő estig, hanem vasárnap reggelig volt együtt Vargánéval s nem is sejtette, hogy figyelik és hogy minden lépésükről tud a debreceni kaszárnnyában izzadó szerencsétlen, megcsalt férj.

Közben csak pár nap telt el. Varga Sándor egy nap szabadságot kért az ezredtől. Megkapta az egy napot s hazautazott Bősziroménybe. Szombaton este érkezett meg, de nem ment azonnal haza, hanem bevárta, amíg sötét lesz.

Mikor már teljesen beesteledett, hazavánszorgott a rettenetes kínzásoktól megtört ember. A lakása utcai ablakán látta a kiszűrődő lámpafényt és hallotta az andalgó szerelmes pár nevetését, az asszony kacagását. Egyszerre a lámpa elaludt. A szobában sötét lett...

Bővebb magyarázat nem kellett Varga Sándornak arra nézve, hogy megtudja a szobában történendőt. A vér előtötte a szerencsétlen férfi agyát, aki — ismerve házában a járást — átvette magát a kerítésen, baltát ragadott s betörte a turbékoló pár szobája ajtaját. Varga Sándor gyufát gyújtott s megállapította minden kétséget kizárólag, hogy a felesége megcsalta.

A hűtlen asszony és szeretője, Laczák még fel sem ocsudhattak meglepetésükből, amikor Sándor kirántotta bajonettjét s azzal keresztül döfte Laczák Imre mellét. Egy jajszó nélkül rogyott az imént még nászgyura Laczák Imre s alig pár pernyi szenvedés után meghalt.

Vargáné a sötétben az ablakon át menekült el a szüleihez. Varga Sándor, miután megboszulta a megcsalását, letörölte a bajonettrel a Laczák Imre vérért és jelentkezett a csendőrségnél.

A csendőrség nyomban letartóztatta Vargát, s értesítette a debreceni 3. gyalogezred parancsnokságát a történetekről. A hadbíróóság rendelkezése Laczák Imre holttestét felboncolták. Ma délelőtt a katonai bíróság tagjai kiszálltak Bősziroménybe, hogy a gyilkosság színhelyén a helyszíni szemlét megtartsák. A véres esemény ügyében kizárólag a katonai hatóság nyomoz, mert Varga Sándor katonai léteire követte el tettét. Varga egyelőre a bősziroményi csendőrségnél van. Teljesen megtört a szegény ember, aki a felesége hűtlenségének áldozata. Még ma este befejezik a vizsgálatot, s aztán ma este vasra verve fogják Vargát a katonai fogházba szállítani. A gyilkosságról kötelességszerűen jelentést tettek a debreceni kir. ügyészségnek is, mely azonban a dologban nem illetékes.

UJDONSÁGOK.

— **Székely Bertalan meghalt.** A magyar festőművészre nagy gyász borult tegnap este. Székely Bertalan, a kitűnő festőművész, a festőművészeti akadémia igazgatója este 8 órakor Mátyásföldön, ahol veje nyaralójában már közel két év óta leánya gyöngéd és szerető ápolásában részesült, meghalt. Székely Bertalan már régóta betegeskedett, állapota gyakran fordult válságosra, míg most megváltotta szenvedéseitől a halál.

Székely Bertalan halálával mérhetetlen veszteség érte a magyar képzőművészetet s különösen a festőművészeti főiskolát, amelynek fejlesztésén mindaddig munkálkodott, amíg a betegség le nem tette a kórágába.

Temetése holnap, szerdán, délután félhárom órakor lesz a Mücsarnokból az egész magyar művészvilág részvételével.

— **Marenzi vezérőrnagy Pozsonyban.** Gróf Marenzi Ferenc cs. és kir. vezérőrnagy, debreceni dandárparancsnok az őszi fegyvergyakorlatok tartalmára a pozsonyi honvéd gyaloghadosztály vezetésével lett ideiglenesen megbízva. A vezérőrnagy szeptember hó közepén tér vissza Debrecenbe s ekkor veszi át újból az állomásparancsnokságot és a 80-ik honvéd gyalogdandár parancsnokságát.

— **A 30 éves daleylet.** A Debreceni Daleylet szombaton este ünnepelte meg fennállásának harmincadik évfordulóját. — Csendben történt meg az ünnepség. Társasvacsorára gyűltek egybe az egylet rendes, pártoló és alapító tagjai az Angol királynő fehér termébe s annak keretében ünnepelték meg az évfordulót. Márk Endre, a mostani elnök, szép szavakban emlékezett meg a harminc éves multról, amely alatt az egylet igen szép eredményt ért el kulturális tekintetben. A társaság tagjai igen sokáig voltak együtt s több ünnepi toasztal méltatták a nap jelentőségét.

— **A főváros a kolera ellen.** A belügyminiszter a fővároshoz rendeletet intézett, melyben felhívta a fővárost a kolera elleni legerélyesebb védekezésre. A főváros a legmesszebbmenő óvintézkedéseket már foganalba is vette és minden kerületbeli előjárásnál este hét óráig *állandó inspekció van*, hogy az esetleges koleragyanus megbetegedés esetén a sürgős teendők fennakadást ne szenvedjenek.

— **Az állami tisztviselők szövetezete.** A debreceni vasuti tisztviselők és alkalmazottak megbeszéltek az ő érdekeiket szolgáló bankjukat s bizony sok esetben kitűnő szolgálatot tett ezen egyesülés a vasutas karnak. A többi állami tisztviselők megirigyelték a vasutas-bankot s most hasonló céllal egy szövetezettel létesítését határozták el. Szombaton délelőtt összejöttek a helybeli és a vidéki tisztviselők s egyhangulag elhatározták a szövetezettel létesítését.

— **Katonai előkelőség Debrecenben.** Vasárnap este Debrecenbe érkezett Matics György huszár-tábornok a 7. huszárezred felülvizsgálása céljából. A tábornok tiszteletére vasárnap este az Arany-Bikában fényes banket volt.

— **Koszorus Lajos meghalt.** Nyolcvanhét év terhével vállain, sirba költözött Debrecen egyik legpuritánabb fia: *Koszorus*

Lajos ügyvéd. Szerzte nagy részvétet keltett hire a halálnak, melyet az elhunyt családja ezekben jelent: Mély fájdalommal tudatjuk a magunk és az egész rokonság nevében, hogy a jó férj, apa, nagyapa és rokon Koszorus Lajos ügyvéd, szab. kir. Debrecen város törvényhatósági bizottsági tag és nyugalmazott városi tisztviselő folyó évi augusztus hó 20-án délelőtt 10 órakor életének 87-ik, boldog házasságának 55-ik évében rövid szenvedés után csendben elhunyt. A drága halott hült tetemei folyó hó 22-én délután 3 órakor a ref. Nagytemplomban tartandó szertartás után fognak a Hatvanutcai temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Debrecen, 1910. augusztus 20. Áldott legyen emlékezte! Özv. Koszorus Lajosné Kiss Julianna felesége, Koszorus Ferenc és felesége, Koszorus Kálmán és felesége, Fezekas Ilona mint gyermekei. Ifj. Koszorus Ferenc, Koszorus Gábor, Koszorus Aranka, ifj. Koszorus Lajos, mint unokái. A temetést Dankó M. utóda: Dankó Béla temetkezési intézete rendezi. A temetésen a városi tanács testületileg jelent meg.

— **A Vilmos huszárok jubileuma.** Megemlékeztünk már több ízben arról, hogy a debreceni Vilmos huszár ezred ünnepségek keretében készül fennállásának 25 éves fordulóját megülni. Az ezred tulajdonosának Vilmos német császárnak gyönyörű kivitelű diszkardot és az ezred történetét tartalmazó, a tisztikar fényképével ellátott diszalbomot fognak átnyújtani. Vilmos császár királyunk születésének 80 éves fordulója alkalmából legközelebb Bécsbe érkezik és a tisztikarból alakult bizottság itt fogja neki az ezred ajándékát átnyújtani. A berlini udvari fényképész már tegnap óta Debrecenben időzik és a diszalbum számára felvételeket készít a tisztikar tagjairól és az ezredről.

— **A Csokonai-körből.** Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára, hazaérkezett nyári szabadságáról s átvette a kör titkári ügyeinek intézését.

— **Szabadságon.** Török Gábor városi főerdész ma kedden kezdte meg szabadságidejét.

— **Hol fürdőznek a debreceniek?** *Tátrafüredre* ujjában *Tóth István* építész neje, *Udvarhelyi Géza* tanácsnok és neje, *Bikszádon Eröss Pepi* magánzó, *Weisz Margit* magánzó és huga utaztak nyári üdülésre Debrecenből.

— **249 derék legény.** A debreceni sorozásokat tegnap befejezték. Az előállott 1018 legényből 249 vált be: A korosztályok statisztikája a következő: I. osztályból 545 közül bevált 160, a II. korosztályból 251 közül besoroztak 23-at, a harmadik korosztályból 222 közül 66-ot. Ma az idegen illetőségűek kerülnek sor alá, akiknek lajstroma megérkezett, s azon II. és III. korosztálybeliek, akik személyazonosságukat kellően igazolni tudják.

— **Kiutalt segélyek.** A városi tanács mai ülésén több segélyt utalt ki. Kiutalt tizenötezer koronát a városi közokórháznak a közszükségletek fedezésére, kiutalt hatszáz koronát a Kossuth-dalkörnek a jövő hóban tartandó zászlószentelési ünnepély költségeire, száz koronát a Gönczy-egyesületnek szoborleplezési költségekre és ötven korona segélyt az Egyetemek Országos kórházi alapja javára.

— **Gáspár Imre meghalt.** A nyolcvanas évek kedvelt poétája, *Gáspár Imre* hosszas szenvedés után, elhagyottan, elfeledve halt meg pénteken este a Rókus-kórházban. Pályájának delelőpontján, a hetvenes években több lapot szerkesztett — ez időben

A modern ékszeripar
műemkek készülnek

Vági István

ékszerész műtermében

MIKLÓS-UTCA 10.

Javítások, átalakítások jutányos árban eszközöltnék.

Mindennemű ékszertervrajzok kívánatra készíttetnek.

lapunkhoz is szorosabb kötelékek fűtők — fordított különösen tót és lengyel költőkből és több kötet verset adott ki. — Körülbelül, husz év óta azonban a nyilvánosságtól félrevonulva élt, a legutóbbi időkben a miniszteri sajtóirodában dolgozott. Már jórógen betegeskedett, míg júniusban veszedelmes gyomorrákja miatt kórházba kellett mennie, hol meg is halt. Élete végén érte a legszébb elismerés: a Petőfi-társaság neki ítélte oda a Vigyázó-díjat utolsó dalciklusáért, melynek finom szépségeit a modern költők is egyhangulag elismerték. — *Gáspár Imrét* az Ujságíró-Egyesület temeti el.

— **Az ügyvédjelöltek az igazságügy-miniszter ellen.** Az Ügyvédjelöltek Országos Egyesületének kezdeményezésére vasárnap délelőtt országos nagygyűlést tartottak Magyarország ügyvédjelölt körei és ad hoc alakult egyesületei, hogy az igazságügy-miniszternek az ügyvédi reform tárgyában készülő javaslatával szemben, amely a gyakorlat idejét három évről öt évre akarja felemelni, egyöntetűen állásfoglaljanak. A nagygyűlésen az ország ügyvédjelöltjei mindannyian kiküldöttek által képviseltették magukat. A nagygyűlést *Hajós Dezső*, az Ügyvédjelöltek Szövetségének elnöke, vezette be rövid beszéddel. Beszéde végén határozati javaslatot terjesztett elő, amelyet egyhangulag elfogadtak. A javaslat tiltakozik, a Székely-féle törvénytervezet ellen, s azt az ügyvédjelölt karra sérelmesnek találja.

— **Faust Elek bucsuzója.** Faust Elek pénzügyigazgató, akit Wessprémbe helyeztek át, levélben bucsuzott a vármegye közigazgatási bizottságától. A vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt rendkívüli ülést tartott, amelyen felolvasták a távozó pénzügyigazgató levelét. A bizottság tagjai között általános sajnálkozást keltett Faust Elek távozása s hosszú érdemleges munkájáért elismerést szavaztak neki. Az ülésen megállapították az 1911—1912. évekre az utadó költségvetést, mely után az ülés véget ért.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A debreceni ref. egyházmegye ma délelőtt közgyűlést tart a kollégium disztermében. A megyei közgyűlés elé számos folyó ügy van kitűzve, melyeknek letárgyalása esetleg két napot is igénybe vehet.

— **A tisztviselőtelep ügye.** Megirtuk a minap, hogy a debreceni tisztviselőtelep ügyében jelentős fordulat állott be azzal, hogy a Debreceni Bank Részvénytársaság az intézmény finanszírozását elvállalta. Alig pár nap múlva, hogy e megállapodás létre jött a bank és a telep vezetősége között, leérkezett a belügyminisztertől a közgyűlés jóváhagyott határozata, — amely szerint a telep céljaira a szükséges területet négyzetméterenként 3 koronájával átengedi a város. A tanács ma foglalkozott a dologgal s az iratokat kiadta a t. főügyésznek, hogy a szerződést kösse meg a tisztviselőtelep kezdeményezőivel. Így tehát már semmi sem állja útját annak, hogy a tisztviselőtelep építése meg ne kezdődhessen.

— **A szinpadi diszletek raktára.** Most, hogy a Komáromi-házból a főkapitányság kiköltözött, Zilahy Gyula szinigazgató beadványt intézett a városhoz, hogy a Komáromi-házból egy raktárnak alkalmas helyiséget engedjen át diszletei számára. A tanács a kérelemnek helyt adott s egy raktárhelyiséget 5 korona havi bérért átengedett Zilahynak azzal a feltétellel, hogy a bérlet fél havonként felmondható.

— **Uj zeneiskola Debrecenben.** Kerner József zenetanár, a jeles zeneszerző szeptember elsején zeneiskolát nyit Debrecenben. Kerner József nem régen van Debrecenben. Tavaly a debreceni zene konzervatóriumnak volt jeles tanára, akiről az intézet igazgatója, P. Nagy Zoltán elismerőleg nyilatkozott tá-

vozásakor. Kerner József kitűnő képe-ítésekkel rendelkezik, 27 éves volt a kassai zenei igazgatója s egész generációkat oktatott az ő elismert, kiváló tanódszerével, melyről még néhai Bartay Ede is dicsőretil szól egy előtűnk felmutatott levelében. Az új zeneiskola a Percses-utca 17. szám alatt lesz. Jelentkezéseket már most elfogad Kerner József, aki különben bővebb felvilágosításokkal is szolgál.

— **Kitört a kőmives sztrájk.** Debrecen hatalmas lendületnek indult épület iparát ismét veszély fenyegeti. Tegnap reggel kitört a kőmives sztrájk és nemcsak a kőmives munkájátszűntette be, hanem a velük dolgozó többi iparosokét is. A kőmives munkásoknak eddig 54 fillér volt az átlagos órabérük. A munkások követelik most ennek a fel-emelését 60 fillérré. Követelik továbbá a bárca-rendszer eltörlését és a munkaadók és munkások közt felmerülő vitás kérdéseknek eldöntésére egy vegyes bizottságnak a szervezését. Délelőtt a Margit fürdőben levő sztrájk tanyán tartottak gyűlést a munkások. A gyűlés kimondta a sztrájkot és ezt Rostás István rendőrfőkapitánynak írásban bejelentette. A békéltető tárgyalások már megindultak, eddig azonban még nem vezettek eredményre.

— **Megszűnt sertés-zárlat.** A földmivélsügyi miniszter 91,645 III.—3. szám alatti rendeletével a nyiregyházi sertés-zárlatot megszüntette.

— **Változás a vendéglős ipartársulatnál.** A debreceni kávéosk és vendéglősök ipartársulata tegnap délután gyűlést tartott, melynek egyik legfőbb tárgya a Szathmáry Zoltán lemondása folytán megüresedett titkári állás betöltése volt. Szathmáry érdemire való tekintettel örökös tiszteltbeli titkárrá választották, helyébe pedig ügyvezető titkárrul dr. Rhédey Rezsőt választották meg.

— **Véletlen-e vagy öngyilkosság.** Vasárnap délután mellbelőtte magát Veress Dániel hajdudorogi korezmáros. Hozzátartozói azt mondják, hogy a fegyver véletlenül sült el a kezében tisztogatás közben. A debreceni közkórházba szállították, ahol ki sem lehetett hallgatni, mert a sérülés következtében a beszéltetés után nemsokára meghalt.

— **Kisebb tüzek.** Tegnap délután folyamán két helyen is támadt kisebb tűz. A Simonffy-utcán Gevirez és Klein pinchelyiségében volt kisebb tűz, mely robbanás következtében támadt — és a Kigyó-utca 32. szám alatt, ahol a Fehér és Horváth cég házában volt kisebb tűz. Mire a tűzoltók megjelentek, mindkét tüzet eloltották.

— **Öngyilkos kereskedőseged.** Tegnap délután mellbe lötte magát Mester-utca 20. számú lakásán Barna László 80 éves kereskedőseged. A mentők a közkórházba szállították. Állapota nem súlyos.

— **Az Arany-Bika Mulató műsorának vonzóereje** Sisters Edelweiss, az „Alpesi csillagok“, kik csodás hangokkal, bájos előadásukkal valósággal frappirozzák a közönséget. Pompásak a külföldi attrakciók, The Cherber Com. amerikai univerzális művészek, 3 Mascottes angol trió, The Bradnas excentrikusok stb. Roland Róbert komikusnak különöse a páratlan hangszerimitációval van óriási sikere. Az előadások 9 órakor kezdődnek.

— **Hová lettek a pénzek?** Gál János sertéskereskedő vasárnap este nagyobb lumpolást rendezett. A lumpolás közben eltűnt 360 korona készpénzt tartalmazó tárcája. Gál nem emlékszik rá, hogy ellopták-e a pénzt, vagy elvesztette. Feljelentést tett a rendőrségnél, mert az a gyanuja, hogy ellopták tőle a pénzt. A rendőrség nyomoz.

— **Nagy a hőség.** Tegnap roppant nagy hőség boszantotta az embereket. A déli órákban állandóan 39 fokot mutatott a hőmérő. sőt némelyek szerint a 40-re is

felszökött a higany. A nagy hőségnek több betege is lett, amennyiben a közkórházba, különösen a vidékről több gyermeket szállítottak be, akik napszúrást kaptak.

— **Ismét egy repülőverseny hlr.** A városi tanácshoz kérelmet intézett a Kolozsvári M. A. V. menetjegyiroda, melyben szeptember 11-ére repülőverseny engedélyezését kéri. A tanács nem határozott az engedély tárgyában, mert azon az állásponton volt, hogy a közönség érdeke megköveteli, hogy ne csak egy aviatikus szálljon fel, mert könnyen megeshetik, hogy egy gép eltörik s akkor a versenyt nem tarthatják meg. — Különben a kérvényező iroda nem jelentette be, hogy a lovaregylettel még nem álldodott meg a tér átengedésére nézve.

— **Vasutasok balesete.** A nagyváradi debreceni vasutvonalon súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután. Nagyzmlin pusztán közelében kisiklott egy mozdony, amellyel próbajáratokat rendeztek. A gép hatalmas teste lezuhant a töltésről. A rajta ülő Erdős Gábor lábtörést szenvedett az esés következtében. A mozdonyon levő másik két vasuti alkalmazott könnyebb zúzódásokat szenvedett. A megsérült vasutasok közül Erdős Gábort beszállították a közkórházba.

— **Crippenék utban.** Crippen doktort, a feleséggyilkos orvost és kedvesét tegnap indították utnak Cape Rougeból, a „Megan-tic“ hajó fedélzetén Liverpool felé. Három kocsit vitte a foglyokat és kíséretüket a nyolc mértföldnyire fekvő kikitővárosba. A hajó előreláthatólag jövő szombaton ér Liverpoolba. A kiadási eljárás formáit csak tegnap fejezték be és Dew felügyelő, aki egy rendőrtisztviselő és két felügyelőasszony társaságában tartózkodott a kanadai fővárosban, tegnap este kapta meg a felhatalmazást a foglyok átvételére.

— **Regény a hirdetésrovatban.** Egy amerikai magyar lap hirdetései között olvassuk:

Koronczai Cábort keresem. Jobb keze mutató ujjának csak fele van meg, középső ujj hiányzik. Junius 12-én jött Amerikába. Én, felesége három gyermekkel itt várom. Koronczai Gáborné. 181—83.

Ha a sorok között tulunk olvasni, egy szomorú regény bontakozik ki előttünk. Egy férj, egy feleség és három szegény, ártatlan gyermek regénye.

— **A budapesti tőzsde esti zárlata.** A budapesti tőzsde esti zárlatáról budapesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálat és vételkedv csekély. Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaművek változatlanok. Az idő: meleg. A gabonáárak következők: Buza októberre 9.78, májusra 10.04. Rozs októberre 7.40. Zab októberre 7.50. Tengeri júliusra 0—, augusztusra 0—, új tengeri májusra 5.72. Repece augusztusra 13.20.

— **Érczi Kálmán hazai szabadalmazott löpatkó gyára és gépjavitó ipartelepe megnyilt.**

— **Butorok** mindenféle fa- és kárpitozott kivitelileg **Killer Ede** cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac-utca 68. sz. alatti nagy butortelepén legjutányosabb árban kaphatók.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

reze- és hólyagbajoknál, köszvényed, esakrohetegségénel, vörhenyéd és hurutos bántalmaknál kitűnő hatásu.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Sulinya-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfrák. 6.

Az Odol világhírét egyedülálló tartós hatásának köszöni. Míg más szájvizetek csak a sósó-öblintés kevés idejében fejtik ki hatásukat, az Odol az öblintésnél a fogakba és a szájnyálkahártyába beszívódik és még utólag sokáig hat, miután a száj kiöblintetett. Ezen különleges sajátossága folytán az Odol megakadályozza a szájbeli erjedési folyamatokat és így a fogak megrontása ellen hat.

TÁVIRATOK.

A király köszönete.

Budapest, augusztus 22. A hivatalos lap holnapi számában királyi kézirat jelenik meg, amelyben a király köszönetet mond mindazoknak, akik születésének 80-ik évfordulóján üdvözltek.

A lipótszentmiklósi választás.

Lipótszentmiklós, augusztus 22. A lipótszentmiklósi kerület képviselőjévé ma délelőtt egyhangulag Kozma Andor nemzeti munkapártit választották meg. Ellenjelöltje nem volt.

A választójog mellett.

Szatmár, augusztus 22. Itt ma nagyszámu választópolgárság jelenlétében br. Bánffy Dezső elnökle alatt népgyűlés volt, amelyen megalapították az általános választói jog ligáját.

A sikkasztó közjegyző.

Szeged, augusztus 22. Nemrégiben tartóztatták Kern Lajos kir. közjegyzőt, aki hatvanezer koronát sikkasztott. A közjegyző bolondnak tette magát, de az igazságügyi orvosi tanács kimondta rá, hogy szimulál. Ennek alapján a közjegyzőt továbbra is zár alá helyezték s folytatják ellene az eljárást.

Mi van Erősdyvel?

Budapest, augusztus 22. A diszkvalifikált főispánról Marosvásárhelyről az a hír érkezett, hogy a nép hozsánnával fogadta. Viszont ma délután 16 főispán, akik mindannyian tagjai a Nemzeti Kaszinónak, elhatározta, hogy az esetben, ha Erősdy nem menesztik, úgy ők lemondanak állásukról. Határozatukról értesítették a belügyminiszteri ügyvivőt.

Életunt aggastyán.

Bonyhád, augusztus 22. Schaub Jakab 84 éves gazda öregségére a gyermekei istápolására szorult, akik között vagyonát felosztotta. A 84 éves aggastyán egyik fiánál lakott, de a fia házában oly sok mellőzetésnek volt kitéve, hogy megunta az életét. Az agg férfi ezért ma hajnalban felakasztotta magát.

Öngyilkos alügyész.

Temesvár, augusztus 22. Ma délután itt fejbélte magát Jankovich Milán kinstári alügyész és azonnal meghalt. Az öngyilkosságnál jelen volt Jankovich felesége is, de nem tudta megakadályozni férje tettét. Öngyilkosságának okát nem tudják.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű ír. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

Valami belső hatalom húzta. nőgatta őt Kupez Mihály háza felé és amint vacsora után a szülei házat elhagyná, hogy a csürös kertbe menjen, csak azon vette észre magát, hogy öntudatlanul Kupez Mihály udvarába vetődött. Ott aztán egy ideig a ház körül sompolygott, benézett a konyhába, hátha Ilus ott lesz és egy pár szót válthat majd vele; de Ilus már akkor nem volt a konyhában. A pitvar egyik oszlopához támaszkodva tehát, várta, hatán kijő a szobából és akkor majd szólhat vele, de Ilus nem jött ki s ezért nem is volt ott sokáig maradása. Akkor eszébe jutott, hogy legalább látni akarja őt és az ablak alá húzva magát, egy kézemelintessel leseperte a gyermekeket a párkányról és aztán két kezével az ablak falához támaszkodva, fejét pedig tenyerébe nyugasztva, nézte, mi történik odabenn.

Midőn tehát Ilus Kacor Antal mellől a szobából kiszökött, bizonyára ő volt, ki azt valamennyi vendég közül legelőbb vette észre és azon módon ő is elhagyta az ablakot és vagy egy féltucat gyermeket felbukatva, a szoba ajtaja felé sietett. És éppen jókor érkezett oda, hogy láthassa, amint a leány egyenesen a ház alá szalad.

Szorosan a falhoz lapulva, kis távolságtól, követé tehát a leánykát, lábujjhegyen, nehogy meghallja és ha lehet, magát a leányt meg is ijessze.

És kullogásában látta, hogy leányka óvatosan vissza-visszapillant, hogy nem jönnek-e utána, aztán egy fa alá húzódék, hová a holdsugarak utat nem találnak. És valahányszor a leány hátra fordult, Gergely mindig a falhoz lapulva, megállt, hogy meg ne lássa és így a nagy óvatosság mellett észrevétlenül szintén azon fa alá jutott. És ott aztán látta, amint a leány hozzá háttal fordulva, fejét a fa derekához támasztja. Egy sebes szökéssel tehát melléje termett és kezét szemére tapasztva, úgy tartá őt karjai között.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK

fölvétetnek a kiadóhivatalban, gr. Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Akinek

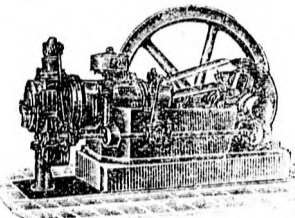
rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást erről, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Drezdai Motorgyár részv.-társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállit szakkörökben elismert legjobb gyártmányú **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat**

— valamint szivógázmotorokat. —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

egyetemes Generatorunkkal a tényleges lóerő óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Tarsa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

MOLL-FELE SEIDLITZ-PO

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gy. g. hatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorbég, rögzött székrekedés, májbanalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi.

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint fájdalomcsillapító bedörzsölés szer köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinek legismertesebb népszer.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Olcsóság! Csak 70 fillér!

egy kis adag
turó, vajjal
(nem körözött)

Kizárólag kapható a
Margit fürdő vendéglőjében.

Új vasbutor és sodrony ágybetét készítő

NEUMANN J.
DEBRECZEN, Péterfia-u. 19.

Készíték a legkényelmesebb izlést
is kielégítő s a legegyszerűbb vas-
butort és sodrony ágybetétet.

Mindennemű javítást elvállalok

Kronsteiner Károly-féle
viharálló mész

Homlokzat - festékek

törv. védve
50 árnyalatban kilogrammonként 24f.-től feljebb
Évtizedek óta a legjobban beváltak és min-
den utánzatot felülmúlnak. Egyedüli célszerű
mázoló anyag már festett homlokzatokra

Email homlokzatfestéke

nem fakul, egy — huzásra fed, nem kell
alapszín, email keménységű — csak hideg
hideg vízzel keverve használatra kész. Fer-
títlenítő, nem mérges, likacsos. Belső he-
lyiségek, még festetlen homlokzatok, faépít-
mények, mint kamrák, pavilonok, kerítések
stb. festésére rendkívül alkalmas. Kapható
minden árnyalatban, egy m² költsége 5 fill.
Mintakönyv és árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Karl Kronsteiner,

WIEN, III. Hauptstrasse 120.

— Raktár minden nagyobb városban. —

! Új gyógyító módok !

DR. RÁCZ ÖDÖN gyógyintézete **NAGYVARADON.**
Szilágyi Dezső-u. 7.

**Gyógyfürdők, villanyozók, bolégzési ka-
marák, vizkurák.** Asthma, tüdőbajok,
álmatlanság, vérszegénység, idegesség,
rheuma, hülés, köszvény, női bajok, szív,
gyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olcsó penzióval. Nagy por-
mentes kert, bentlakó orvos.

➔ Kívánatra prospektus. ➔

CSASZÁRFÜRDŐ. BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgal-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú **kénos hévvízű**
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
ényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszo-
dák, külön hölgyek és urak részére. Török-
kő- és márványfürdők; hőlég-, szénzavas-
és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő
eredménnyel használatnak főleg esuzosbán-
talmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a
légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pan-
gásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid
kezelés, jutányos árak. — Gyógy- és zenedit
nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld
az **IGAZGATÓSÁG.**

VERŐ-féle

leánynevelő-intézet
Budapest, VI., Gyár-utca 1

Internátus.

Családi otthon. A legmodernebb higiénikus
vivmányok felhasználása. Szellős, tágas termek
Külön svéd gyógyterem. Orvosi felügyelet. A
Berlitz-School nyújtotta nyelvoktatáson kívül:
bennlakó angol, francia, német nyelvtanárnök.
Egész- és fél bennlakók.

Nyilvános

elemi és polgári iskola.

Magas színvonalu hároméves **BERLITZ-SCHOOL**
tanfolyamokkal kapcsolatos

Továbbképző

tanfolyam.

Egyéves

női levelezőnői kereskedelmi
tanfolyam.

Különböző irányu

gyakorlati tanfolyamok

Háztartási

tanfolyam.

Akademiara előkészítő zenei tanfolyam

Festés. Tánc. Svéd torna.

Déltáni felügyelet.

Iskolai telefon Internátusi telefon
88—13. 115—77.

Kimerítő „Értesítő”-vel készségesen szolgál
AZ IGAZGATÓSÁG.

Érczy Kálmán

hazai szabadalmazott lópatkógyára és gép-
javító ipartelepe
DEBRECZEN, Hatvan-u. 53. sz.

Van szerencsém a n. é. közön-
ségnek b. tudomására hozni, hogy
szabadalmazott lópatkógyári és
gépjavító vállalatomból Erdődi
Armin ur mint társ barátságos uton
létrejött egyezség folytán kilépett
s úgy a szabadalomnak, mint az
egész vállalatnak egyedüli tulaj-
donosa lettem.

Egyidejűleg van szerencsém tu-
datni, hogy nyersolaj-motorerőre
berendezett gépjavító ipartelepe-
men, mely a legmodernebb techni-
kai eszközökkel van felszerelve,
mindennemű gépjavítást vállalok
s annak gyors és legszakszerűbb
kiviteléről kezeskedem.

Raktárainon beszerezhetők a
Pálffy-féle nyersolajmotorok, a leg-
kitűnőbb gazdasági gépek, vala-
mint a Magyar Kender- és Lenipar
R.-T. legjobbnak bizonyult kender-
áru: kötelek, kötőfékek, istrángok,
ponyvák, zsákok, dohányzsineg stb.

Szolid kiszolgálás és a nagy-
érdemű közönség érdekeinek igaz
megóvása vállalatomnak egyik
legfőbb alapelve.

Szives támogatásukat kérve,
vagyok

kiváló tisztelettel
Érczy Kálmán.

Jól és olcsón étkezni

csak magyar konyhában lehet!!

Kisérrelje meg és jöjjön
a Sas-utca 4. szám alá!

Figyelmes kiszolgálás

Előfizetők házban és há-
zon kívül elfogadtatnak.

Kiváló tisztelettel:

BENKŐ,

kávémérő és kifőző.

Ön rendel

Ha akar

Nem fizet

esernyőt, nap-
ernyőt és nem
gondol arra,
hogy csellel
drágán fizet.

magának hasznot
hajtani, forduljon
hozzám bizalom-
mal, mielőtt szük-
ségletét fedezi.

el hiába való
összeget — jó
munkát — jó
árut kap olcsón
ha felkeresi
cégemet.

WIENER HERMANN

esernyő- és napernyő készítő
DEBRECZEN, Sas-utca 3.

PRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. <<

Ajánlat.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—400 korona. HECHT BANKHÁZ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, IV., Ferenciek-tere.

Ha rosszul lát, forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látyszerészhez Debreczen, Piac-u. 63.

Két nagy borospince november 1-re kiadó. — Értekezhetni Németh Mátyásnál Széchenyi kávéház.

Ászokhordók új, fehérfából készített, hektója 9 korona. Cim a kiadóban.

Lakás.

Kiadó üzlethelyiség. A Hatvan-utca 5. szám alatt, az utca legszebb, legforgalmasabb helyén egy tágas üzlethelyiség kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Kiadó a Ferenc József-ut 22. sz. alatt épült uri lakóház, mely áll 3 szoba, üvegezett nagy veranda, fürdőszoba stb., vízvezeték, villanyvilágítás. Bővebbet Bisothka I. irodájában, Péterfia-utca 71. alatt.

Kereslet.

Egy érettségizett fiatal ember, ki a német nyelvet perfekt beszéli és írja, nevelői állást elfogad. Cim a kiadóban.

Szabótanoncok azonnal felvétetnek Kiss és Horváth férfiszabóknál, Csapó-u. 39.

Az Ondódon 10 hold 50 négyszögöl szántóföld s a Nagycserén 38 hold 508 négyszögöl : **kaszáló jutányos árban** :

eladó,

Értekezhetni: **Dr. Bay András és Dr. Horogh Pál** ügyvédek irodájában, Csapó-utca 21. szám.

Új! Ruhakölesznő intézet. Új!

LATINKA LAJOS

szabó, vegytisztító és javító intézete

BATHYÁNYI-UTCA 12,

Ruhakölesznő vállalata. Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. Szini előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. Vidékre is csekély díjért kölesön kaphatók.

Külön osztály. Uraságoktól levetett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olesón árusítom.

Öltönyök 1 órán belül szépen kivasaltatnak 1 kor. 20 fillérért.

Becses pártfogást kér

Latinka Lajos.

Olcsó árak!

Uj

Uj Elektrotechnikai gyár nagyobbitás.

11 év óta fennálló elektrotechnikai gyáram és vállalatomat a mai kor igényeinek megfelelőleg ujonnan berendezve meguagyobbítottam, valamint javító műhelyemet a mai naptól Széchenyi-u. 55. szám alatt megnyitottam

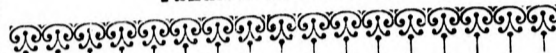
FÖLDVÁRI L.

Debreczeni Első

Elektrotechnikai gyár Villamos és Műszaki Felszerelési Vállalat irodája és üzlet: **Piac-utca** (Ideiglenes barak) Telefon 168.

Telefonszám 816.

Tanulók felvétetek.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban ::

Orvosilag ajánlva!

Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!
Árak tucatonként 2—16 kor.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ!
a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkülönlegesség. **Ára 15 kor.** — Szétküldés titoktartás mellett.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummiáruk gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapítatóit 1878. Telefon 13—76.

Aldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhelygyár

GOLDSCHMIDT S. és fia,

WELS (Felső-Ausztria.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megnyilt!

Megnyilt!

a Korona Gőzkenyérgyár

Tessék mindenhol „Korona“ kenyeret kérni!

Megrendelhető és kapható : a gyár irodájában, telefonszám 825. — Városi raktár Sas-utca, telefonszám 845. Fried és Löwenheim Piac-utca 72. és Hatvan-utca 16., dr. Hütter-ház és minden fűszer- és vegyeskereskedésben.